

HET LUCHTVERVUILERS RAPPORT

Check de luchtvervuiling in jouw buurt.

Schone lucht lijkt vanzelfsprekend, maar dat is het niet. Ontdek hoe luchtvervuiling ons dagelijks raakt, hoe het er in jouw buurt voorstaat, wie verantwoordelijk zijn, en vooral: hoe we dit samen kunnen veranderen!

Dicht bij huis: de lucht die jij inademt

Vraag jij je wel eens af hoe vervuild de lucht is?

Wat zit er in de lucht?

Ontdek welke stoffen onze lucht vervuilen

Gezondheid voorop

Wat doet luchtvervuiling met je lichaam?

In jouw omgeving

Check de luchtvervuiling per provincie

Waarom het nog steeds gebeurt

Grote vervuilers, fossiele subsidies en de overheid

De oorzaken van vervuiling

Welke bronnen veroorzaken nog meer luchtvervuiling?

Het kan wél beter

Lees hoe Milieudefensie zorgde voor schonere lucht

Wat kunnen wij samen doen?

Met z'n allen kunnen we de grote vervuilers aanpakken!

3

4

6

8

12

13

15

17

INHOUD

DICHT BIJ HUIS: DE LUCHT DIE JIJ INADEMT

Merk je wel eens dat je zwaarder ademt als je langs een drukke weg fietst? Of dat je kind soms hoestend in bed ligt na een avondje trainen op de sportclub naast de snelweg? Misschien maak je je ook zorgen als je leest over vervuilende bedrijven? Je vraagt je misschien af: hoe vervuild is de lucht om ons heen eigenlijk? En is dit wel veilig?

Belangrijke vragen! Je ademt elke dag namelijk wel zo'n 20.000 keer in en uit. En die lucht is lang niet altijd even fris. Allerlei onzichtbaar kleine deeltjes zweven door de lucht. Zo heb je vast wel gehoord over fijnstof en stikstof, om er maar een paar te noemen. Maar waar komen die deeltjes vandaan, wat doen ze met onze gezondheid, en wat kunnen we eraan doen?

De afgelopen jaren is er veel aandacht geweest voor de luchtvervuiling door verkeer. Ook door Milieudefensie. En met een positief effect, want de lucht in steden werd schoner. Maar voor de vervuiling van grote bedrijven is veel minder aandacht. Toch hebben zij een enorm aandeel in de vervuiling van de lucht om je heen. Denk bijvoorbeeld aan Tata Steel of Schiphol. Grote vervuilers als deze verdienen miljarden euro's terwijl ze luchtvervuiling én klimaatverandering veroorzaken. En wij betalen de rekening met onze gezondheid.

Lees verder om te zien welke gevaarlijke stoffen er in de lucht rondzweven.

1 op de 6 kinderen met astma krijgt dit door luchtvervuiling.

Elke dag ademen we evenveel giftige stoffen in als wanneer we meerdere sigaretten zouden meeroken.

Gemiddeld leven we 10 maanden korter door ongezonde lucht.

WAT ZIT ER IN DE LUCHT?

Vieze lucht voel je soms meteen. Omdat je ogen branden, omdat je kortademig wordt, of simpelweg omdat het stinkt. Maar er is ook luchtvervuiling die je niet meteen opmerkt, maar wel schadelijk is. Vaak zijn dit minuscule deeltjes en gassen, die pas later voor gezondheidsproblemen zorgen. De belangrijkste boosdoeners vind je hier.

FIJNSTOF

Fijnstof bestaat uit piepkleine deeltjes die diep in je longen kunnen komen. Fijnstof verhoogt het risico op astma, hart- en vaatziekten en zelfs longkanker. Grote uitstoters van fijnstof in Nederland zijn Tata Steel en energiecentrales.

PM_{2.5}

PM₁₀

STIKSTOFDIOXIDE

Stikstofdioxide ontstaat bij verbranding van olie, kolen en gas. Het komt bijvoorbeeld uit de schoorstenen van Shell, de vliegtuigen bij Schiphol of uit zware industrie. Het is niet alleen slecht voor je longen, maar ook voor de natuur, want het zorgt er ook voor dat er steeds minder verschillende bloemen en insecten zijn. Als je in het nieuws leest over stikstof, gaat het waarschijnlijk over stikstofdioxide (NO₂).

NO₂

AMMONIAK

Vooral de industriële veeteelt stoot veel ammoniak uit. Ammoniak is een stikstofverbinding die slecht is voor de natuur. In de lucht kan ammoniak daarnaast reageren met andere deeltjes en zo zorgen voor nog meer fijnstof. Ammoniak komt niet vanzelf in onze lucht. FrieslandCampina als groot zuivelbedrijf en Rabobank als financier zorgen ervoor dat de industriële veeteelt groeit en groot blijft. Niet omdat dit voor ons eigen voedsel nodig is, maar vooral voor de export en de winst. 75% van de Nederlandse vleesproductie is voor de export.

UFPM

ULTRAFIJNSTOF

Bij Schiphol komt veel ultrafijnstof vrij uit vliegtuigmotoren. De deeltjes zijn zo klein dat ze via je longen in je bloed terechtkomen. Wetenschappers waarschuwen dat dit schadelijk is voor je hart en hersenen.

PFAS

PFAS

PFAS is een verzamelnaam voor chemische stoffen die door de mens zijn gemaakt en in de natuur bijna niet afbreken. Ze hopen zich op in je lichaam en kunnen daar enorme schade aanrichten. PFAS komt in de lucht terecht via bedrijven als Chemours in Dordrecht, maar ook bij Schiphol.

KORTOM:

de lucht die jij dagelijks inademt zit vol onzichtbare vervuilers.

Vaak zie je ze niet, maar je lichaam merkt het wel.

Hoe dat zit, lees je in het volgende hoofdstuk.

GEZONDHEID VOOROP

Speeltuinen rondom Tata Steel zijn vaak bedekt met giftig stof. Kinderen die rond Schiphol wonen hebben vaker last van astma-aanvallen. En mensen in de buurt van Chemours kunnen geen groenten uit hun moestuin eten, of de eieren van hun kippen, omdat er te veel PFAS in zit. Kortom: luchtvervuiling heeft serieuze gevolgen voor ons dagelijks leven.

**KINDER-
LONGEN ZIJN
EXTRA
KWETSBAAR
VOOR LUCHT-
VERVUILING**

Het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) onderzoekt wat luchtvervuiling met je lichaam doet:

HART EN LONGEN

Fijnstof en stikstofverbindingen zoals stikstofdioxide maken ademen moeilijker. Ze veroorzaken of verergeren astma, bronchitis en benauwdheid. Op de lange termijn vergroten ze het risico op hart- en vaatziekten en kanker.

KINDEREN

Bij kinderen kan vervuilde lucht ervoor zorgen dat hun longen minder goed groeien, waardoor ze hun hele leven last kunnen hebben van ademhalingsproblemen. In gebieden met veel industrie of verkeer hebben kinderen vaker luchtwegklachten en gebruiken ze meer medicijnen tegen astma.

OUDEREN

Voor ouderen kan vieze lucht het verschil zijn tussen fit blijven of juist snel achteruitgaan. Het risico op hartaanvallen, beroertes en longproblemen neemt flink toe bij meer luchtvervuiling.

NIET OVERAL GELIJK

Onderzoek van het RIVM laat ook zien dat mensen die dichtbij zware industrie, vliegvelden of intensieve landbouw wonen vaker ernstig ziek worden. Luchtvervuiling verkort onze levensverwachting gemiddeld met ongeveer 10 maanden. Maar de lucht is niet overal even vervuild. Lees verder om te zien hoe het staat met de luchtvervuiling bij jou in de buurt.

Wie hebben er meer last van?

Mensen met
chronische hart-/
longziekten en diabetes

Ouderen

Kinderen

Zwangere
vrouwen

Bewoners van
kwetsbare wijken

Sterfte

Vroegtijdige sterfte
door hartaandoeningen
en beroertes

Vroegtijdige sterfte
door longaandoeningen
en lonkanker

Zuigelingensterfte
(1-12 maanden)

Ziekte

Verminderde longfunctie,
luchtweginfecties en
verergering van astma en
chronische bronchitis bij zowel
kinderen als volwassenen

Ziekenhuisopnames met
hart- en vaatziekten of
ademhalingsaandoeningen

Negatieve effecten op
vruchtbaarheid,
zwangerschap,
pasgeborenen en kinderen

Diabetes type 2,
obesitas en systemische
ontstekingen

Ziekte van Alzheimer
en dementie

Bron: atlasleefomgeving.nl – Schone lucht Kennis

IN JOUW OMGEVING

Waar je ook woont, aan de uitstoot van de grote vervuilers ontkom je niet. Maar er is per provincie wel verschil. Kijk hier wat er in jouw buurt in de lucht zit.

De getallen laten zien hoe schoon de lucht is t.o.v. de advieswaarde van de Wereldgezondheidsorganisatie. Het rapportcijfer geeft de verhouding aan tussen de provincies. De provincie met de slechtste luchtkwaliteit heeft een 1

Vliegverkeer

Industrie

Industriële veehouderij

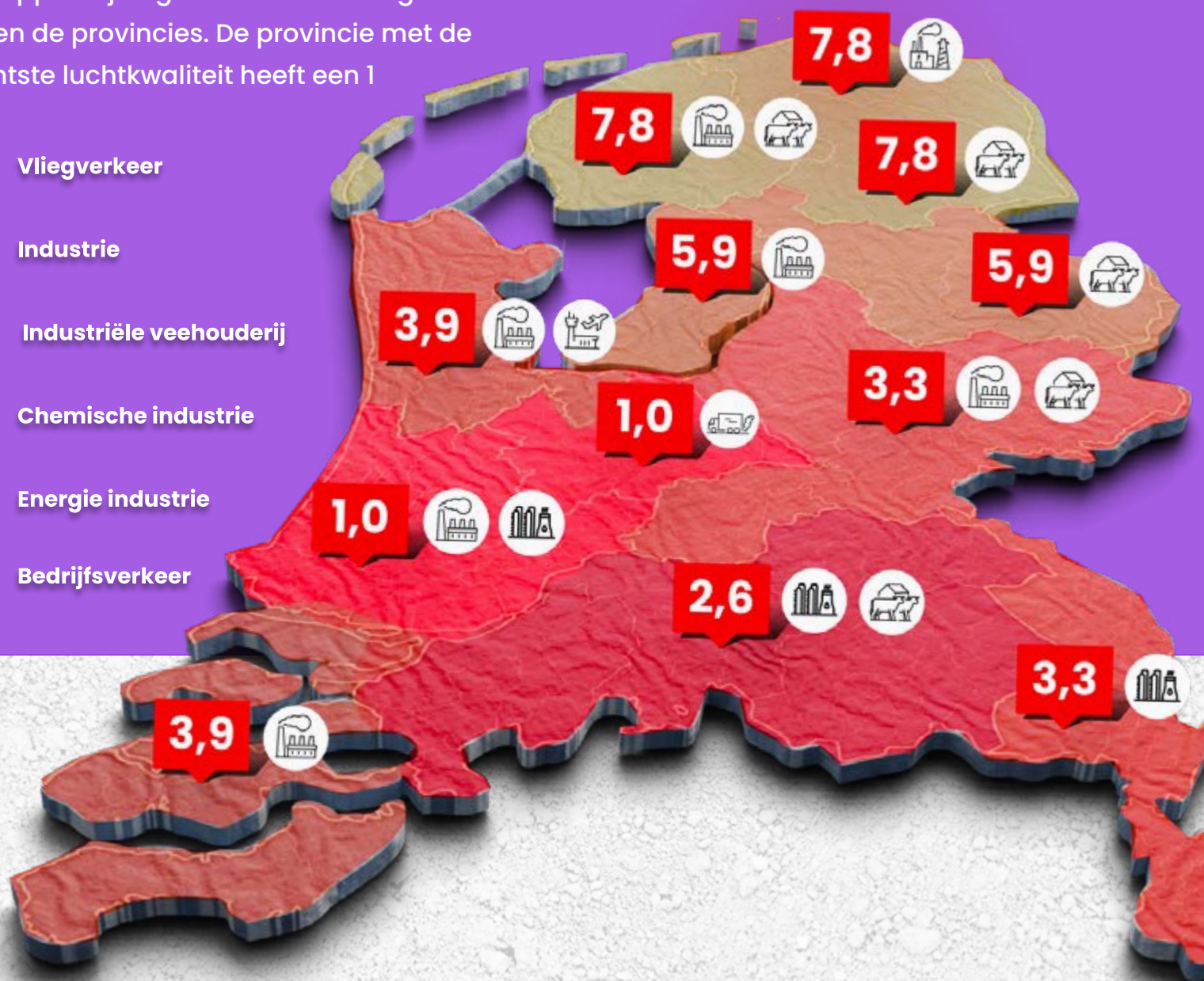
Chemische industrie

Energie industrie

Bedrijfsverkeer

NOORD-HOLLAND

TATA STEEL EN SCHIPHOL

3.9

Tata Steel in IJmuiden is de grootste individuele uitstoter van stikstofoxiden (waaronder stikstofdioxide) in Nederland, en veruit de grootste uitstoter van CO₂. Het bedrijf stoot in één jaar ongeveer net zoveel CO₂ uit als 800.000 huishoudens! De uitstoot van fijnstof zorgt voor extra gezondheidsrisico's als je hier in de buurt woont. Tata Steel is zo een gevaar voor omwonenden én het klimaat. Ook Schiphol is een gigantische vervuiler met stikstofdioxide en ultrafijnstof als grootste boosdoeners.

TATA STEEL IN IJMUIDEN

LIMBURG

CHEMELOT

3.3

Chemelot in Geleen is een van de grootste industrieterreinen in Nederland. Één van de grootste vervuilers. Het is verantwoordelijk voor grote hoeveelheden CO₂, lachgas, stikstofdioxide en ammoniak. Ook voor de omwonenden van Chemelot geldt: hoe meer vervuilende stoffen in de lucht, hoe meer risico op kanker en/of long-, hart- en vaatziekten.

NOORD-BRABANT

CHEMOURS EN INDUSTRIËLE VEEHOUDERIJ

2.6

Chemours staat op het randje van Zuid-Holland en Brabant en zorgt in beide provincies voor luchtvervuiling en gezondheidsproblemen. Brabant heeft daarnaast heel veel intensieve veehouderijen die enorme hoeveelheden ammoniak uitstoten. Een aanslag op de natuur. Bovendien verandert dit in de lucht in fijnstof, dat slecht is voor je longen. De vee-industrie wordt aangejaagd door grote bedrijven als FrieslandCampina en de Rabobank.

FLEVOLAND

VATTENFALL BIOMASSACENTRALE

5.9

Bij de verbranding van biomassa komt fijnstof, stikstofdioxide en CO₂ vrij. Deze stoffen zorgen voor een hoger risico op (de verergering van) longziekten, vooral bij kwetsbare groepen.

1.0

ZUID-HOLLAND

SHELL PERNIS EN CHEMOURS

Shell Pernis is de grootste olieraffinaderij van Europa, en stoot stikstofdioxide, zwaveldioxide en fijnstof uit. De uitstoot van Shell vergroot je kans op hart- en longziekten. Daarnaast is het bedrijf verantwoordelijk voor enorm veel CO₂-uitstoot, met dramatische gevolgen voor het klimaat. Chemours in Dordrecht stoot giftige PFAS uit: forever chemicals die zich ophopen in ons lichaam en schadelijk zijn voor onze gezondheid en de natuur. En ze breken bijna niet af! Chemours stoot nog steeds meer PFAS uit dan volgens hun vergunning mag.

1.0

UTRECHT

BEDRIJFSVERKEER

Het drukke verkeer in Utrecht is een van de grootste bronnen van luchtvervuiling. Twee derde van de uitstoot van het verkeer komt van de vrachtwagens, busjes of auto's die door bedrijven op pad worden gestuurd. Daarnaast zorgt veel verkeer ook voor meer fijnstof. Deze stoffen kunnen longziekten veroorzaken en verergeren.

BEDRIJFSVERKEER

7.8

FRIESLAND

FRIESLANDCAMPINA EN INDUSTRIËLE VEEHOUDERIJ

In Friesland is de luchtkwaliteit beter, maar er is nog wel te veel fijnstof. In deze provincie is Frieslandcampina gevestigd, een van de aanjagers van industriële veeteelt in heel Nederland, en zorgt daardoor voor veel uitstoot van ammoniak, methaan en fijnstof. Ammoniak zorgt voor extra fijnstof in de lucht en kan een forse aanslag zijn op de natuur in de omgeving. Methaan draagt bij aan klimaatverandering, en fijnstof vergroot je kans op hart- en vaatziekten.

3.3

GELDERLAND

PARENCO EN INDUSTRIËLE VEEHOUDERIJ

Papierfabriek Parenco is de grootste uitstoter van stikstof in Gelderland. De fabriek staat zelfs als 54e op de lijst van uitstoters in Nederland. Naast de stikstofuitstoot door Parenco is ook de industriële veeteelt verantwoordelijk voor veel luchtvervuiling in Gelderland.

ZEELAND

YARA SLUISKIL

3.9

De kunstmestfabriek Yara in Sluiskil stoot veel CO₂, stikstofdioxide, ammoniak en lachgas uit. Stikstofdioxide verergert astma en andere luchtwegklachten, vooral bij kwetsbare mensen zoals kinderen en ouderen. Lachgas is een sterk broeikasgas en ruim 250 keer schadelijker dan CO₂. Zo jaagt Yara dus ook klimaatverandering aan.

INDUSTRIËLE VEEHOUDERIJ

GRONINGEN

RWE KOLENCENTRALE EEMSHAVEN

7.8

In de noordelijke provincies zoals in Groningen is de luchtkwaliteit beter, maar de RWE-kolencentrale in de Eemshaven stoot wel grote hoeveelheden CO₂ uit. RWE was in 2021 zelfs nog de grootste CO₂-uitstoter van Europa. RWE verbrandt kolen maar ook biomassa. Daarbij komt stikstofdioxide vrij, wat schadelijk is voor onze natuur. En schadelijke stoffen waar omwonenden last van hebben. Deze mix maakt de lucht ongezond en draagt sterk bij aan klimaatverandering.

YARA SLUISKIL IN ZEELAND

OVERIJSSSEL & DRENTHE

INDUSTRIËLE VEEHOUDERIJ

5.9

7.8

In Drenthe en Overijssel komt veel industriële veehouderij voor. Die veroorzaakt veel luchtvervuiling door ammoniak, wat vrijkomt uit mest. Dit komt terecht in de natuur, en reageert met lucht tot fijnstof. De Rabobank is als een van de grootste investeerders in de vee-industrie mede verantwoordelijk. In Drenthe is de luchtkwaliteit weliswaar beter, maar er hangt nog wel veel fijnstof in de lucht.

WAAROM HET NOG STEEDS GEBEURT

Nu zul je wel denken: als luchtvervuiling zoveel schade veroorzaakt, waarom stoppen we het dan niet? Het antwoord is simpel én schokkend: grote bedrijven gaan gewoon door, zolang de overheid het laat gebeuren.

GROTE VERVUILERS INVESTEREN TE WEINIG

Bedrijven als Tata Steel, Shell en Schiphol verdienen samen miljarden. Maar dat geld gaat niet naar schonere lucht of minder uitstoot. In plaats daarvan schuiven ze de rekening door naar mensen zoals jij en ik: wij worden ziek, de natuur gaat achteruit en wij draaien met ons belastinggeld op voor de schade.

MILJARDENSTEUN VAN DE OVERHEID

De grote vervuilers in Nederland krijgen fossiele subsidies. Zo noemen we financiële voordelen, zoals belastingvoordelen of gunstige tarieven, die de overheid verleent aan sectoren die gebruikmaken van olie, kolen of aardgas. De overheid beschermt grote, vervuilende bedrijven. De nadelige gevolgen zijn voor mensen die zelf veel minder hebben bijgedragen aan klimaatverandering. Of zij nu in Nederland wonen of ver weg. Het geld dat de overheid nu nog aan fossiele subsidies besteedt, is hard nodig voor groene energievoorzieningen.

WIJ DOEN AL VEEL MEER

Misschien ben je al overgestapt op elektrisch rijden, pak je vaker de fiets of trein, heb je zonnepanelen en een goed geïsoleerd huis. Supergoed! Maar zolang de grote vervuilers niet echt veranderen, blijft de lucht te ongezond en verandert het klimaat. Het is niet eerlijk dat wij ons best doen, terwijl de grootste vervuilers gewoon doorgaan.

**FOSSIELE
SUBSIDIES
KOSTEN DE
OVERHEID
ELK JAAR
37,5 MILJARD
EURO!**

**DAAR KUN
JE HEEL WAT
HUIZEN VAN
ISOLEREN!**

DE VELE OORZAKEN VAN VERVUILING

Niet alle luchtvervuiling komt uit de fabrieksschoorsteen. Het verkeer en de zeescheepvaart veroorzaken bijvoorbeeld ook een hoop vervuiling. Maar ook hier is de vervuiling vaak een gevolg van de activiteiten van grote vervuilers. Met relatief weinig moeite kunnen we veel verschil maken.

VERKEER EN TRANSPORT

Vrachtwagens, bestelbussen en auto's zorgen voor veel stikstof en fijnstof. Vooral transport voor bedrijven zorgt voor enorm veel uitstoot. Denk bijvoorbeeld aan al die vrachtwagens die je op de snelweg ziet en alle pakketdiensten die heen en weer rijden met bezorgingen en retouren.

VOORAL TRANSPORT VOOR BEDRIJVEN ZORGT VOOR ENORM VEEL UITSTOOT.

Bovendien worden er heel veel kilometers in personenauto's gereden voor bedrijven. Al met al is ongeveer twee derde van de verkeersuitstoot het gevolg van dit economische verkeer. Toch is de luchtverontreiniging door het verkeer langzamerhand minder geworden. Heel veel mensen zijn al

vaker gaan wandelen, zijn vaker op de fiets gestapt, hebben vaker het openbaar vervoer gebruikt of hebben een schoner type auto, hybride of elektrisch, gekocht. Daarmee verminder je de luchtverontreiniging in jouw buurt.

INDUSTRIËLE VEEHOUDERIJ

Het overgrote deel van de schadelijke luchtverontreiniging door landbouw komt van de grootschalige industriële veehouderij. Het merendeel van het vlees dat in Nederland wordt geproduceerd eten wij niet op, maar gaat naar het buitenland.

Maar de vervuiling en de stank blijven hier. Ongezonder voor mensen en natuurgebieden in de buurt.

Die industriële veebedrijven moeten dus hun uitstoot omlaag brengen. Maar ook hier zien we dat veel mensen wel al duurzamer willen leven, maar dat de industrie en de politiek tegenstribbelen. Zo'n 40% van de Nederlanders noemt zichzelf inmiddels flexitariër en laat vlees dus vaker staan. Daarmee zorgen ze

voor minder uitstoot van schadelijke luchtvervuiling. Beter voor onze gezondheid en het klimaat.

HOUTSTOOK

Ook de kleine deeltjes die afkomstig zijn uit houtkachels en openhaarden tellen op. Mensen met bijvoorbeeld longproblemen of astma hebben daar vaak last van. Sommige gemeenten zijn daarom bezig met voorschriften. En veel mensen steken hun kachel niet meer aan als het windstil is, omdat de deeltjes dan niet wegwaaien maar in de buurt blijven hangen. Op de site van de Stookwijzer van de overheid kun je zien wanneer het vuur beter uit kan blijven.

MAATSCHAPPIJEN ALS KLM KIJKEN VOORAL NAAR DE WINST.

VLIEGEN EN CRUISEVAKANTIES

Luchtvaartbedrijven en aanbieders van cruisereizen doen er alles aan om ons hun tickets te verkopen. Je wordt overspoeld met reclame over zonvakanties op lege stranden met palmbomen. En ondertussen golven de superkleine schadelijke deeltjes over ons land, tot ver buiten de havens en vliegvelden.

Veel mensen weten al dat vlieg- en cruisereizen schadelijk zijn voor het klimaat. Er zijn steeds meer onderzoeken die laten zien hoe schadelijk ze zijn voor de gezondheid. Maar maatschappijen als KLM kijken vooral naar de winst voor hun aandeelhouders en denken alleen maar aan groeien, groeien, groeien.

HET KAN WEL BETER

Misschien voelt het alsof vieze lucht er nu eenmaal bij hoort. Maar het kan écht beter. Dankzij druk van mensen zoals jij, en organisaties zoals Milieudefensie, zijn er al grote stappen gezet. De lucht in Nederland is de afgelopen decennia al schoner geworden. Deze voorbeelden laten zien dat verandering in de lucht hangt.

BROMMERS EN UITSTOOTVRIJE ZONES

Weet je nog? Dat je vroeger je gezicht in je kraag stopte als je achter een scooter stond bij het stoplicht? Gelukkig hoeft dat niet meer. Door druk op gemeenten zoals Amsterdam werd besloten om oude vervuilende brom- en snorfietsen te weren en over te stappen naar uitstootvrije zones. Vanaf 1 januari 2025 zijn er alleen nog elektrische brom- en snorfietsen toegestaan binnen de bebouwde kom.

RECHTSZAAK TEGEN DE STAAT VOOR GEZONDE LUCHT

“We hebben recht op gezonde lucht”. Met die claim klaagde Milieudefensie in 2017 de Nederlandse staat aan. Doel was ervoor te zorgen dat Nederland genoeg zou doen om ons te beschermen tegen luchtvervuiling en te voldoen aan Europese normen en normen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) voor luchtkwaliteit. En met succes! Onze campagne voor gezonde lucht heeft van luchtkwaliteit in steden een prioriteit gemaakt. Zo zijn er nu echte maatregelen ingevoerd, zoals milieuzones voor vervuילend verkeer.

IN ACTIE KOMEN HELPT

Zure regen, een gevaar voor de bossen in Nederland. Waarom horen we daar niks meer over? Was dat paniekzaaijerij? Zeker niet! De zure regen, veroorzaakt door zwaveluitstoot, is namelijk flink teruggedrongen door strengere regels voor de industrie en verkeer, mede door druk van Milieudefensie.

Het laat zien dat samen in actie komen en de druk opvoeren écht zorgt voor verbetering. Maar om de natuur te beschermen is nog meer actie nodig. Stikstofuitstoot heeft nog altijd een groot negatief effect op onze bossen, en op de biodiversiteit (de rijkdom aan soorten). Daarom blijven wij de grote stikstof-uitstoters aanspreken en aanpakken.

WAT KUNNEN WIJ SAMEN DOEN?

Veel mensen doen al hun best. Ze stappen over op de fiets of trein, kiezen voor elektrisch rijden, isoleren hun huis of eten minder vlees. Dat helpt allemaal. Maar zolang de grote vervuilers blijven doorgaan, lossen we het probleem niet op. En uit zichzelf veranderen ze niet. Daarvoor zijn regels en druk nodig.

WAT KUN JIJ DOEN OM JEZELF TE BESCHERMEN?

Totdat de lucht écht schoon is, kun je zelf dagelijks dingen doen om jezelf en je gezin te beschermen:

- Vermijd drukke wegen als je gaat wandelen of fietsen.
- Ventileer slim: zet je ramen open op momenten dat er minder verkeer is.
- Gebruik apps of luchtmeetpunten zoals luchtmeetnet.nl om te zien hoe de actuele luchtkwaliteit in jouw buurt is. Zo kun je kiezen wanneer je beter binnen of buiten kunt zijn.

KOM OOK IN ACTIE

Daarnaast kun je bijdragen aan de voortdurende strijd voor schonere lucht. Dit kun je doen door een organisatie te

steunen die actief werkt aan gezonde lucht en een gezond klimaat. Daarnaast kun je meedoen aan demonstraties, petities tekenen en je blijven uitspreken tegen luchtvervuiling.

WAT DOET MILIEUDEFENSIE?

De echt grote veranderingen moeten van de grote vervuilende bedrijven komen. Dat is ook wel zo eerlijk. Als jij je best doet om je uitstoot te verlagen, mogen grote vervuilers niet ongestoord doorgaan met het verzieken van de lucht en het klimaat.

Daarom zetten wij ons, samen met heel veel bezorgde Nederlanders, in voor schone lucht en een veilig klimaat door aan te dringen op vergroening. Bij de grote vervuilers én bij de overheid. Wij richten ons hierbij met name op de grote vervuilers, die maar blijven treuzelen met maatregelen.

Bij de grootste vervuilers is namelijk écht grote winst te halen. Met acties en rechtszaken maken we de lucht en het klimaat stapje voor stapje gezonder.

Dit is wat wij willen bereiken:

Strengere regels: bedrijven als Tata Steel, Schiphol en andere grote vervuilers moeten verplicht worden om hun uitstoot te verlagen.

Stop fossiele subsidies: elk jaar krijgen vervuilers miljarden aan belastingvoordelen, waardoor ze geen enkele prikkel voelen om te stoppen met vervuilen. Terwijl ze genoeg verdienen om schoner te gaan werken. Dat subsidiegeld kan dan mooi naar onze gezondheid en gebruikt worden om burgers te helpen om hun huizen te verduurzamen.

Gezondheid eerst: iedereen heeft recht op schone lucht. Winst van grote vervuilers mag nooit belangrijker zijn dan onze gezondheid.

Actievoeren werkt!

In 2021 won Milieudefensie de Klimaatzaak tegen Shell. Voor het eerst werd een groot oliebedrijf door de rechter verplicht om zijn CO₂-uitstoot te verminderen. Dat bewijst dat regels en druk echt verschil maken. Met onze nieuwe Klimaatzaak willen we voorkomen dat Shell 700 nieuwe olie- en gasvelden aanboort. Want het moge duidelijk zijn: dit kan echt niet meer!

SAMEN VOOR EEN SCHONER NEDERLAND

De lucht in Nederland is al veel schoner geworden, omdat mensen zoals jij en organisaties zoals Milieudefensie druk zetten op bedrijven en de overheid. Dat laat zien dat verandering mogelijk is. En hoe meer mensen ons steunen, hoe meer we samen voor elkaar krijgen. Sluit je aan, spreek je uit, en laat zien dat we recht hebben op een schoon en gezond land. Grote vervuilers zijn sterk, maar met z'n allen zijn wij sterker!

SLUIT JE NU AAN BIJ MILIEUDEFENSIE

word nu lid

BRONNEN

Bij het maken van dit luchtvervuilersrapport is onder andere gebruik gemaakt van informatie van:

- Rijks Instituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
- Atlas leefomgeving
- Pointer (platform onderzoeksjournalistiek van KRO-NCRV)
- Wereldgezondheidsorganisatie (WHO)
- Centraal Bureau voor Statistiek (CBS)
- Longfonds

Heb je vragen of suggesties?

Bel of mail onze servicelijn.

Tel: +31 (0)20 6262 620
(ma t/m do van 9.30 tot 16.30 uur)

E-mail: service@milieudefensie.nl

